

EPSILON7

09

+ ΕΙΔΙΚΟ
ΕΝΘΕΤΟ
«ΔΕΛΤΙΟΝ»
ΑΝΩΝΥΜΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ-
ΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

“Debate” οικονομολόγων για το «ρώσικο» χειμώνα της ευρωπαϊκής οικονομίας - Π. Πετράκης, Ν. Φίλιππας και Δ. Χιόνης απαντούν στις ερωτήσεις του EPSILON7 για τον πληθωρισμό, τις επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης και τις «αντοχές» της χώρας μας

Παραμένει το χάσμα στη διαβούλευση κεντρικής εξουσίας – κοινωνικών εταίρων

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΙΔΑΣ Πρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.)

Γ. Πάιδας: Παραμένει το χάσμα στη διαβούλευση κεντρικής εξουσίας – κοινωνικών εταίρων

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΪΔΑΣ
Πρόεδρος της Οικονομικής
και Κοινωνικής Επιτροπής της
Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.)

Σε μία περίοδο που η παγκόσμια κοινότητα ανησυχεί ιδιαίτερα για τις διογκούμενες επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης και των πληθωριστικών πιέσεων, η αξία του κοινωνικού διαλόγου, δηλαδή της θεσμοθετημένης διαβούλευσης ανάμεσα στους εργοδοτικούς και εργατικούς φορείς, καθίσταται πολύτιμη. Η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, η διάχυση της ανάπτυξης με δικαιοσύνη σε όλο τον πληθυσμό και η στήριξη των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων είναι χαρακτηριστικά κυρίως εκείνων των κρατών της Ευρώπης που διαχρονικά ενθαρρύνουν νομοθετικά και ουσιαστικά τον κοινωνικό διάλογο. Συμβαίνει αυτό σήμερα στη χώρα μας; Σύμφωνα με τον κύριο **Γιάννη Πάιδα, Πρόεδρο της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.)**, «πρέπει να διανύσουμε ακόμη μακρύ δρόμο για να θεωρήσουμε ότι εμβαθύνονται οι διαδικασίες και ενδυναμώνονται οι θεσμοί για τον κοινωνικό διάλογο στη χώρα μας, αλλά και στην Ε.Ε.». Διαπιστώνει μάλιστα πως «το χάσμα επικοινωνίας και διαβούλευσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της κεντρικής εξουσίας παραμένει».

Η **Ο.Κ.Ε.** (www.oke-esc.eu) ιδρύθηκε το 1994, με πρότυπο την Ο.Κ.Ε. της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που στηρίζεται στον τριμερή διαχωρισμό των εκπροσωπούμενων συμφερόντων. Ο βασικός της ρόλος είναι η διαμόρφωση κοινά αποδεκτών θέσεων («Γνώμες») για ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία. Ο κύριος **Πάιδας** αναλύει για το **Epsilon7** το σκεπτικό που διατρέχει τις πρόσφατες Γνώμες που εξέδωσε η ΟΚΕ, οι οποίες εστίασαν στις προκλήσεις και τα διλήμματα που εγείρει η ευρεία πλέον χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης, καθώς και στο μεγάλο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής για το οποίο επισημαίνει ότι «*απαιτεί πολλαπλάσιους πόρους για την αποκατάσταση των αρνητικών συνεπειών και των ζημιών που επέρχονται προοδευτικά*».

Ο **Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε.** παροτρύνει τους κοινωνικούς εταίρους να αναπτύξουν «*εργαλεία επικοινωνίας με τη βάση*», τονίζοντας ότι «*ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού παραμένει αποκομμένο από τις υπάρχουσες ευκαιρίες που παρέχουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για επενδυτική και κοινωνική πολιτική*».

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΧΟΥΛΑΚΗΣ, Δημοσιογράφος

E7 | Ένα ευρύτατο φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων βασίζονται και οργανώνονται πλέον με τη χρήση της τεχνολογίας Τεχνητής Νοημοσύνης (T.N). Ωστόσο, προκύπτουν σημαντικές προκλήσεις και ερωτήματα αναφορικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο για τη χρήση της T.N, που σχετίζονται κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, με την προστασία της εργασίας και των προσωπικών δεδομένων. Με πρόσφατη Γνώμη της η Ο.Κ.Ε. παρενέβη στο εξαιρετικά επίκαιρο θέμα. Ποια κενά εντοπίζετε στη σχετική νομοθεσία και ποιες είναι οι προτάσεις σας;

Στην Ελλάδα, παρότι έχουν γίνει και γίνονται σημαντικές προσπάθειες τόσο σε ερευνητικό όσο και σε επιχειρηματικό επίπεδο, ακόμη δεν έχει συμφωνηθεί ένα Εθνικό Σχέδιο για την αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης (T.N.), που να έχει διαμορφωθεί μετά από εκτεταμένη διαβούλευση με το σύνολο των ενδιαφερόμενων μερών (επιχειρηματικός κόσμος, ερευνητική κοινότητα, εκπρόσωποι των εργαζομένων) και σε εναρμόνιση με τις σχετικές δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), ενώ δεν έχει ορισθεί και ο αρμόδιος Οργανισμός (Φορέας αναφοράς και διαχείρισης). Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή μίας Εθνικής Στρατηγικής για την T.N. πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ουσιαστικού κοινωνικού διαλόγου και ευρείας διαβούλευσης με όλη την κοινωνία.

Στην κατεύθυνση μίας εναρμονισμένης προσέγγισης με το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.) προτείνει, μεταξύ άλλων, τη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Τεχνητής Νοημοσύνης, την εναρμόνιση των εθνικών δράσεων με το

Η Ο.Κ.Ε. αντιλαμβάνεται την κλιματική και περιβαλλοντική κρίση, ως μια συνθήκη που επιδεινώνει τους δείκτες οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας, διαταράσσει τους στόχους της αειφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης, ενώ απαιτεί πολλαπλάσιους πόρους για την αποκατάσταση των αρνητικών συνεπειών και των ζημιών που επέρχονται προοδευτικά

ρυθμιστικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την T.N., την άμεση νομοθετική κατοχύρωση και ότι κατά την ανάπτυξη, εγκατάσταση και χρήση των συστημάτων T.N. θα τηρούνται τέσσερις δεοντολογικές αρχές: α) του σεβασμού της ανθρώπινης αυτονομίας, β) της πρόληψης βλάβης, γ) της δικαιοσύνης και δ) της επεξηγησιμότητας. Επίσης θα πρέπει να κατοχυρωθεί η εφαρμογή συστημάτων T.N. που θα αντιμετωπίζουν ισότιμα όλους, ώστε να αποφεύγονται διακρίσεις εις βάρος ευάλωτων/ευπαθών ομάδων, καθώς και σε περιπτώσεις που χαρακτηρίζονται από ασυμμετρικές εξουσίας ή πληροφόρησης (π.χ. εργοδότες-εργαζόμενοι, επιχειρήσεις-καταναλωτές).

E7 | Η κλιματική αλλαγή είναι ίσως το σημαντικότερο ζήτημα για όλη την ανθρωπότητα, οι συνέπειες του οποίου θα επηρεάζουν ολόένα και περισσότερο και τη χώρα μας. Ποια είναι η άποψή σας για τις πολιτικές αντιμετώπισής της στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Η Ο.Κ.Ε. αντιλαμβάνεται την κλιματική και περιβαλλοντική κρίση, ως μια συνθήκη που επιδεινώνει τους δείκτες οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας, διαταράσσει τους στόχους της αειφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης, ενώ απαιτεί πολλαπλάσιους πόρους για την αποκατάσταση των αρνητικών συνεπειών και των ζημιών που επέρχονται προοδευτικά. Ο κοινωνικός διάλογος και η αποτύπωση των σύγχρονων προκλήσεων που επισείουν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις πολιτικής βρίσκονται στον πυρήνα των προτεραιοτήτων της Ο.Κ.Ε. Στην πρόσφατη Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. για την κλιματική αλλαγή, στην οποία συμμετείχε το σύνολο των κοινωνικών εταίρων, αναδείξαμε ένα πλήθος παρεμβάσεων σε 5 επίπεδα: πράσινες μεταρρυθμίσεις για την κλιματική προσαρμογή, δίκαιη μετάβαση πολίτες-ευάλωτα νοικοκυριά, επιχειρήσεις, δημόσια διοίκηση. Επίσης, στο διεθνές συνέδριο για την κλιματική κρίση, το οποίο διοργανώσαμε τον Ιούνιο στην Αθήνα, με τη συμμετοχή δεκάδων αντιπροσωπειών από όλη την υφήλιο, αναδείξαμε το ρόλο των θεσμών του κοινωνικού διαλόγου στην αναζήτηση βέλτιστων περιβαλλοντικών πολιτικών για την οικονομία και την κοινωνία.

E7 | Πως νοηματοδοτούνται οι έννοιες της «Βιώσιμης Ανάπτυξης» και της «Δίκαιης Μετάβασης» για την Ευρώπη, εν μέσω τόσο μεγάλων και αλληπάλληλων κρίσεων, οικονομικών, υγειονομικών και γεωπολιτικών; Ποιες είναι οι προτάσεις της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, στην οποία συμμετέχει και η Ο.Κ.Ε.;

Υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής, οι συγκεκριμένοι όροι αποτελούν μια πιο σύγχρονη παράφραση της παλαιότερης ορολογίας για ανάπτυξη με δικαιοσύνη,

που περιλαμβάνει και τις μελλοντικές γενιές. Οι πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης απαντώνται πλέον επίσημα και στις διεργασίες και τους στόχους του Ο.Η.Ε. και της Ε.Ε. για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενώ η δίκαιη μετάβαση αποτελεί διακηρυγμένο στόχο της Ε.Ε. προς την κατεύθυνση της πράσινης ουδετερότητας. Η ανάληψη της πρωτοβουλίας της Ε.Ε. για τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης μας βρήκε μπροστά στο κατώφλι μιας ακόμη κρίσης. Η ανοιχτή ευρωπαϊκή κοινωνία βρέθηκε μπροστά σε ταυτόχρονες προκλήσεις που αφορούν το υγειονομικό, το ενεργειακό, το περιβαλλοντικό, το δημοσιονομικό επίπεδο, καθώς και

Με κεντρικό σύνθημα «Έχεις Γνώμη, Ανάδειξέ την Τώρα», η Πλατφόρμα e-dialogue.okc.gr διαμορφώνει το πλαίσιο για τη βελτίωση της ενημέρωσης των πολιτών, τη συμμετοχή τους στο δημόσιο διάλογο και την ενδυνάμωση της συνεισφοράς τους στις διαδικασίες διαμόρφωσης των πολιτικών

το επίπεδο των δικαιωμάτων. Μετά από ένα έτος συζητήσεων, η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης κατέθεσε προτάσεις, οι οποίες καλύπτουν 9 θεματικούς τομείς: κλιματική αλλαγή και περιβάλλον· υγεία· ισχυρότερη οικονομία, κοινωνική δικαιοσύνη και θέσεις εργασίας· η Ε.Ε. στον κόσμο· αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου, ασφάλεια· ψηφιακός μετασχηματισμός· ευρωπαϊκή δημοκρατία· μετανάστευση· εκπαίδευση, πολιτισμός, νεολαία και αθλητισμός. Μετά την ολοκλήρωση της Διάσκεψης, όπως γνωρίζετε, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα είναι αυτά που πρέπει να δώσουν συνέχεια στις 49 προτάσεις με τα 326 συγκεκριμένα μέτρα που διατύπωσαν οι πολίτες από όλη την Ευρώπη.

E7 | Η ενίσχυση και εμπάθυση του κοινωνικού διαλόγου αποτελεί βασική κατεύθυνση της Ε.Ε. και σημαντικό αίτημα των κοινωνικών εταίρων - εργοδοτικών και εργατικών φορέων - στη χώρα μας. Πως αξιολογείτε το σημερινό επίπεδο, την απήχηση και παρεμβατικότητα που έχει ο κοινωνικός διάλογος στην Ελλάδα στα ζητήματα της οικονομίας, της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας;

Η Ο.Κ.Ε. υποστηρίζει σταθερά και διαχρονικά την ενίσχυση των θεσμών και των εργαλείων κοινωνικού διαλόγου, τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρά το γεγονός ότι μετά τον τερματισμό των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής έχουν γίνει ορισμένα βήματα βελτίωσης σε σχέση με το παρελθόν, καθώς τα νομοσχέδια δεν εισάγονται πλέον με τη διαδικασία του κατ'επίγοντος, το χάσμα επικοινωνίας και διαβούλευσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της κεντρικής εξουσίας παραμένει. Σε αυτό δυστυχώς συνέβαλλε και η πανδημική κρίση και η ελαχιστοποίηση των διαδικασιών διαβούλευσης και διαλόγου.

Πρέπει να διανύσουμε ακόμη μακρύ δρόμο για να θεωρήσουμε ότι εμβαθύνονται οι διαδικασίες και ενδυναμώνονται οι θεσμοί για τον κοινωνικό διάλογο στη χώρα μας, αλλά και στην Ε.Ε.. Επίσης, θα πρέπει τόσο η Ο.Κ.Ε., όσο και οι κοινωνικοί εταίροι, να αναπτύξουμε εργαλεία επικοινωνίας με τη βάση.

E7 | Πριν από λίγο καιρό η Ο.Κ.Ε. έθεσε σε λειτουργία την ηλεκτρονική Πλατφόρμα του «Ολοκληρωμένου Μηχανισμού Πολυεπίπεδης Διαβούλευσης». Ποιος είναι ο στόχος και η χρησιμότητα αυτής της πρωτοβουλίας;

Η ανάπτυξη και λειτουργία του Πλατφόρμας e-dialogue.okc.gr χρησιμοποιεί την Ο.Κ.Ε. ως κεντρικό κόμβο ενός δικτύου ενημέρωσης και διασύνδεσης όλων όσων εμπλέκονται στις διαδικασίες διαβούλευσης, συμβάλλοντας έτσι

στην προβολή περιφερειακών ζητημάτων προτεραιότητας, καθώς και στην προβολή και διάδοση των αποτελεσμάτων του κοινωνικού διαλόγου σε εθνικό και περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι συμμετέχοντες φορείς σε επίπεδο Περιφερειών και Δήμων μπορούν να χρησιμοποιούν την Πλατφόρμα για τη διενέργεια διαβουλεύσεων και να αναρτούν σε αυτήν τα αποτελέσματά τους. Μέσα από το Ευρετήριο Διαβουλεύσεων, κάθε ενδιαφερόμενος θα έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει ολοκληρωμένες ή ενεργές διαβουλεύσεις ανά θεματική ενότητα ή ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο διενεργούνται (εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό).

Με κεντρικό σύνθημα «Έχεις Γνώμη, Ανάδειξέ την Τώρα», η Πλατφόρμα e-dialogue.oke.gr διαμορφώνει το πλαίσιο για τη βελτίωση της ενημέρωσης των πολιτών, τη συμμετοχή τους στο δημόσιο διάλογο και την ενδυνάμωση της συνεισφοράς τους στις διαδικασίες διαμόρφωσης των πολιτικών, αναδεικνύοντας τον κομβικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει σε αυτές η Ο.Κ.Ε. ως ο συνταγματικός φορέας του εθνικού κοινωνικού διαλόγου.

Ε7 | Η ελληνική οικονομία και κοινωνία βρίσκονται ενώπιον μεγάλων προκλήσεων και ευκαιριών όπως είναι η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η απορρόφηση και η δίκαιη διάχυση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και του Ε.Σ.Π.Α., Από την άλλη πλευρά, οι επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, η ενεργειακή κρίση και οι πληθωριστικές πιέσεις σκορπούν ανησυχία σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Πως βλέπετε το ρόλο της Ο.Κ.Ε. σε αυτό το εξαιρετικά «ρευστό» περιβάλλον;

Ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού παραμένει αποκομμένο από τις υπάρχουσες ευκαιρίες που παρέχουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για επενδυτική και κοινωνική πολιτική

Η Ο.Κ.Ε., με την έναρξη της πανδημίας, προσπάθησε να αναδείξει όλες τις πτυχές των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων παρεμβάσεων που θα μπορούσαν να νομοθετηθούν και να εφαρμοστούν για να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης. Πράγματι, ορισμένες προτάσεις υιοθετήθηκαν (πχ. το ψηφιακό κράτος, το θεσμικό πλαίσιο για την τηλεργασία), αλλά είναι αλήθεια ότι ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού παραμένει αποκομμένο από τις υπάρχουσες ευκαιρίες που παρέχουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για επενδυτική και κοινωνική πολιτική. Στην πρόσφατη Γνώμη Πρωτοβουλίας για την κλιματική κρίση, οι κοινωνικοί εταίροι κατέθεσαν ένα πλέγμα προτάσεων για την αναβάθμιση των δυνατοτήτων της χώρας σε επιχειρησιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την ανθεκτικότητα υποδομών, επιχειρήσεων, κράτους αλλά και για τη δίκαιη μετάβαση και υποστήριξη των πιο ευάλωτων νοικοκυριών.